

1 Ve které z následujících vět není pravopisná chyba?

- A) Opakovaně mě vědomně podvedl.
- B) Členové týmu se ohromně vzájemě podporovali.
- C) Tatínek se tvářil tajemně a upřímě se nám smál.
- D) Dědeček už byl zřejmě zapomnětlivý.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

- A) K obědu přinesl jakési poškrtané plachty, z nichž vyplývalo, že na Kostku chodí rok od roku méně turistů.
 B) Znovu zopakoval, že turismus je ve svých důsledcích větší hrozba než atomové zbraně.
 C) Josef se sice tvářil, jako by po něm otec chtěl darovat ledvinu, ale pak zalezl do kanceláře, kde strávil celé dopoledne prohrabováním svých papírových hromad.
 D) Josef ten pokles interpretuje jako pozitivní fakt.
 E) Otec přikázal Josefovi, aby mu předložil statistiky návštěvnosti za posledních pět let.

(Boček, E. Poslední aristokratka, upraveno)

2 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby na sebe navazovaly:

- 2.1 _____
- 2.2 _____
- 2.3 _____
- 2.4 _____
- 2.5 _____

3 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Když ho válečný *běh *bil, *tékalý mu po tvářích hořké slzy, ale ne*těžoval si.

3 Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit s/z tak, aby věta byla pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou s/z uvedena v odpovídajícím pořadí?

- A) s – z – s – s
- B) z – z – s – s
- C) z – z – s – z
- D) z – s – s – z

1 bod

4 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):

- 4.1 Není to tak důležité, jak by se na první pohled zdálo, ale já jsem se tím trápil. A N
- 4.2 Šli jsme ven a, protože začalo pršet, vrátili jsme se.
- 4.3 Tuhle akci naplánovala firma, která podobné veletrhy dělala i jinde po světě, a nás jejich nabídka oslovila.
- 4.4 Hned jsme ji se sestrou začaly přesvědčovat, že je skutečně nadaná, a že se do té soutěže musí přihlásit.

2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 5-7

Někdejší královské město Nymburk se již tradičně i letos připojuje ke Dnům evropského dědictví. V sobotu 10. září spřístupní mezi 10. a 16. hodinou deset jindy běžně nepřístupných památkových objektů. Některá z atraktivních míst budou veřejnosti otevřena vůbec poprvé. Zájemci mohou vidět interiér Gotického kostela sv. Jiljí, jindy přístupný pouze v čas bohoslužeb, každou celou hodinu s komentovanou prohlídkou. Návštěvníkům se otevrou zrekonstruované sklepy pod Renesanční radnicí, a to s ochutnávkou vína a pochoutek z kavárny Luna. Nejzajímavějším místem k prohlídce je záchraný archeologický výzkum na parcele Na Rejdišti. Dny evropského dědictví v Nymburce organizuje nymburská radnice ve spolupráci se Společností přátel starého Nymburka.

(www.novinky.cz, upraveno)

5. Najděte ve výchozím textu pět slov, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

max. 4 body

Doporučení: Netipujte! Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

- 6.1 Napište podstatné jméno, které je příbuzné se slovem *královské* a zároveň se skloňuje podle vzoru *muž*:

max. 2 body

- 6.2 Napište podstatné jméno, které je příbuzné se slovem *připojuje* a zároveň se skloňuje podle vzoru *stroj*:

7. Vypište z textu dvě slova, která vznikla skládáním:

2 body

8. Doplňte do věty dvojicí slov, která tam významově patří:

1 bod

***** raději používáme tyto suroviny, ***** jsou o něco dražší.

- A) protože – že
 B) přestože – nakonec
 C) překvapivě – že
 D) proto – i když

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9-14

8. září 2016

Situace **na trhu práce** se dál zlepšuje. V srpnu úřady práce evidovaly přes 388 tisíc lidí bez zaměstnání, mezi-
měsíčně počet poklesl o více než čtyři tisíce. Důležité je, že dál přibývá volných míst. Oproti loňsku se jejich
počet zvýšil o čtvrtinu. Firmy nabízejí 139 tisíc pozic. To je nejvíc od roku 2008.

Zaměstnání ke konci srpna shánělo 388 474 lidí, uvedl Úřad práce ČR. Podíl nezaměstnaných osob na obyvatel-
stvu se snížil na 5,3 procenta z červencových 5,4 procenta. Česko tak mělo podle výsledků za červenec druhou
nejnižší nezaměstnanost v EU po Maltě, která má však pouze 450 tisíc obyvatel.

Počet volných míst se zvýšil meziročně o 35 500 na 139 557. Toto číslo je nejvyšší od roku 2008, tedy od před-
krizových dob.

„Navzdory snížené aktivitě na trhu práce během prázdnin nadále rostl počet volných pracovních míst, a to
i v **regionech**, kde je nezaměstnanost nejvyšší. Například Ústecký kraj hlásí historické maximum od roku
2001 – 8 092 volných pozic,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.
Nejvíce se situace zlepšovala v Písku, Jeseníku a Sokolově. Naopak největší nárůst lidí bez práce hlásí Plzeň,
Prostějov a Havlíčkův Brod.

(ekonomika.idnes.cz)

9 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým
ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

max. 2 body

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- 9.1 Podíl nezaměstnaných osob v srpnu 2016 klesl, nabídka zaměstnání se ale zvýšila.
9.2 Statistiky nezaměstnanosti zveřejňuje Úřad práce České republiky.
9.3 Ústecký kraj hlásí nejvyšší nezaměstnanost od r. 2001.
9.4 V srpnu 2016 bylo nezaměstnaných 388 474.

10 Určete druh věty vedlejší v podtrženém souvětí v prvním odstavci výchozího textu:

1 bod

- A) předmětná
B) podmětná
C) přívlásková
D) příslovečná způsobová

11 Kterým z výrazů můžeme nahradit slovo *navzdory*?

1 bod

(Posuzované slovo se nachází ve čtvrtém odstavci výchozího textu. Může dojít ke změně tvarů slov v původní větě.)

- A) I přes
B) Díky
C) Kvůli
D) Z důvodu

12 Vytvořte z přívlásků neshodného *trh práce* přívlástek shodný:

1 bod

14. V kterém bodě je správně určeno číslo a druh podstatného jména *obyvatelstvo*?

1 bod

- A) číslo jednotné, podstatné jméno látkové
 B) číslo jednotné, podstatné jméno hromadné
 C) číslo množné, podstatné jméno pomnožené
 D) číslo množné, podstatné jméno látkové

15. Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je v ní užitá pouze spisovná čeština – ANO (A), nebo NE (N).

max. 2 body

- 14.1 Přišli sme do lesa a zaposlouchali se do šumění stromů
 14.2 Srdečně vám děkuju za pomoc.
 14.3 Nevěřili by jste, co se mi dnes stalo.
 14.4 Šel se dvěma dívkami a srdečně se smál.

A N

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 15–19

TEXT 1

Bílým šátkem mává,
 kdo se loučí.
 Každého dne se něco končí,
 něco překrásného se končí.

Poštovní holub křídly o vzduch bije,
 vrací se domů,
 s nadějí i bez naděje
 věčně se vracíme domů.

Setří si slzy
 a usměj se uplakanýma očima,
 každého dne se něco počíná,
 něco překrásného se počíná.
 (Seifert, J. Plzeň)

TEXT 2

Epifora je stylistický prostředek, neboli také rétorická figura. Jde o opakování slova nebo skupiny slov na konci za sebou jdoucích vět nebo veršů.

(Wikipedie)

16. Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), nebo ne (N):

2 body

- 15.1 V každé sloce se rýmuje druhý až čtvrtý verš.
 15.2. Jedním z motivů básně je smutek z loučení a konce něčeho.
 15.3. Jedním z motivů básně je význam domova jako místa bezpečí a lásky.
 15.4 Všechna slova, která se rýmují, mají stejný počet slabik.

A N

1 bod

17. Vypište epiforu z textu 1. Při řešení úlohy vycházejte z definice uvedené v textu 2:

2 body

18. Vypište z textu 1 z první sloky podmínky z podtržených vět:

18 Které z následujících slov je významově nadřazené slovu zvýrazněnému v textu 1?

- A) zrak
- B) smyslový orgán
- C) rohovka
- D) uši

19 Která z následujících možností nejlépe vystihuje smysl poslední sloky výchozího textu 1?

- A) nabídka
- B) žádost
- C) varování
- D) doporučení

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 20-24

Voynichův rukopis

Oč jde? Ilustrovaná kniha psaná dosud neznámým jazykem se čtyřiceti znaky je pojmenovaná po Wilfridovi Michaelu Voynichovi, americkém obchodníkovi polsko-litevského původu, který ji odkoupil v roce 1912 v Itálii z knihovny jezuitského řádu. Dnes leží v trezoru americké univerzity v Yale. Odborníci univerzity v Arizoně knihu v roce 2009 **podrobili** radiouhlíkovému rozboru, který na 95 % sdělil, že **rukopis** vznikl mezi lety 1404 až 1438.

Jako první vlastník je uváděn na počátku 17. století v Praze žijící alchymista Georgius Barschius, uváděný také jako Jiří Barš nebo Jiří Bareš. Po jeho smrti roku 1662 rukopis získal Jan Marek Marci z Kronlandu, renesanční lékař, fyzik a matematik, rektor Karlovy univerzity. Po všech dalších peripetiích, kdy se měl objevit i v knihovně císaře Rudolfa II., se **svazek** čítající 240 stran, dochovaných údajně z původních 272, ocitl právě v Yale. Uvádí se také, že se na základě rozboru ilustrací **skládá** z botanické části, astrologické, biologické, kosmologické, případně farmakologické.

(www.novinky.cz)

20 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

20.1	Vzácný rukopis se jmenuje po svém pravděpodobném autorovi.	A	N
20.2	Voynichův rukopis vznikl v 1. polovině 14. století.	☐	☐
20.3	Jedním z vlastníků tajemného Voynichova rukopisu byl i rektor Univerzity Karlovy.	☐	☐
20.4	Na obsah Voynichova rukopisu usuzujeme z ilustrací tohoto díla.	☐	☐

2 bodů

21 Kterou z následujících dvojic slov lze v prvním odstavci výchozího textu vzájemně zaměnit tak, že význam výchozího textu zůstane zachován? (Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

- A) podrobili – podvolili
- B) rukopis – písmo
- C) svazek – kniha
- D) skládá – komponuje

1 bod

Podtržený větný člen v uvedeném větném celku je:

Odborníci univerzity v Arizoně knihu v roce 2009 podrobili radiouhlíkovému rozboru.

- A) příslovečné určení místa
- B) předmět
- C) příslovečné určení způsobu
- D) přívlastek neshodný

1 bod

Přiřaďte k jednotlivým textům (25.1–25.4) možnost (A–F), která nejlépe vystihuje charakter příslušného textu:
(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.
Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

max. 4 body

25.1 _____
Bohužel, zůstalo jen u příslibu a nedotažených motivů, kdy jakoby měli tvůrci nápaditý základ, ale pak už nevěděli jak s ním pracovat. Vše zůstává u pouhých náznaků, což se přirozeně negativně odráží na příbězích i postavách. (...) Namísto inteligentní kriminálky, která by se přiblížila britským klasikám posledních let, jsou *Vraždy v kruhu* poměrně tradiční televizní výplň k žehlení, hraní na telefonu a podobným „nemusím to přímo sledovat“ činnostem.

25.2 _____
Ve vazební věznici seděl Pavel Nárožný již před několika lety kvůli obvinění z dvojnásobné vraždy manželského páru z Přerova z roku 2009, jejichž těla se dosud nenašla. Muže krajský soud zprostil třikrát obžaloby, naposledy jeho rozsudek vrchní soud zrušil v dubnu. (...) Podle informací MF DNES ho kriminalisté viní z toho, že chtěl vraždit v souvislosti s dědičným řízením a rodinným domem svého otce, který byl úředně prohlášen za mrtvého (více čtete zde). Policie pracovala s verzí, že tak chtěl předejít riziku, že bude z domu nuceně vystěhován.

25.3 _____
§140 Vražda
(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.
(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.
(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2
a) na dvou nebo více osobách,
b) na těhotné ženě,
c) na dítěti mladším patnácti let, (...)

25.4 _____
„To nic není,“ pravil odchrchlávaje pan Bobek, starý kriminálník. „To mě upomíná na jeden případ, kdy měli vraha, ale nemohli k němu najít žádnou vraždu. Totiž abyste si nemysleli, to se nestalo mně; ale já jsem půl roku bydlel v tom samém kriminále, kde předtím seděl ten vrah. To bylo v Palermu,“ vysvětloval pan Bobek a skromně dodával: „Já tam byl jenom skrz nějaký kufr, který mně přišel do rukou na lodi, co jezdí z Neapole. Ten případ s tím vrahem mně vypravoval vrchní dozorce z toho domu; já jsem ho totiž učil hrát francéšus, krizový mariáš a boží požehnání, taky zvané gotýšek; on to byl totiž moc pobožný člověk, ten dozorce.“

- A) inzerát
- B) výklad
- C) zpráva
- D) recenze
- E) povídka
- F) zákoník

O čmelákovi, který ignoroval fyzikální zákony

Čmelák létal z květu na květ a broukal si veselou písničku. „Poslyš, ty bručouně,“ křikl na něj hlemýžď, „jak to, že lítáš? Při nepatrné ploše tvých křídel, běžné hustotě vzduchu a standardní gravitaci je vyloučeno, aby ses udržel v *****! Vždyť ty ignoruješ fyzikální zákony! Zkřičíš se! **Zlámeš** si vaz! **Neblázní** a chod' pěšky, to je bezpečnější!“

„Cože?“ broukl čmelák. „Nerozumím tomu ani za mák. Já mám radši muziku než fyziku. Strč si ty hloupé teorie za klobouk, já se jdu proletět!“

A čmelák **udělal** frrr a předvedl lopink, vývrtku a další akrobatické kousky, a kdo ho viděl, musel uznat, že létá skvěle, přestože je vyloučeno, aby létal.

Naučení pro milovníky teorií: Hloupé teorie **patří** do smetí – komu dal bůh křídla, ať se proletí!

(Vzhledem k povaze textu není zdroj uveden.)

26 Ke kterému literárnímu žánru řadíme tuto ukázkou?

- A) legenda
- B) bajka
- C) báje
- D) pohádka

1 bod

27 Které ze slov **není** synonymem ke slovu *ignorovat*?
(Posuzované slovo se nachází ve výchozím textu.)

- A) nevímat si
- B) nedbat
- C) odporovat
- D) opomíjet

1 bod

28 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) v textu?

- A) závávěřít
- B) zámořít
- C) pověťřít
- D) bezvěťřít

1 bod

29 Vypište z textu citoslovce:

1 bod

30 Určete osobu, číslo, způsob, čas a vid u sloves vyznačených ve výchozím textu tučně:
(Odpovězte celými slovy, nepoužívejte zkratky.)

max. 4 bod